

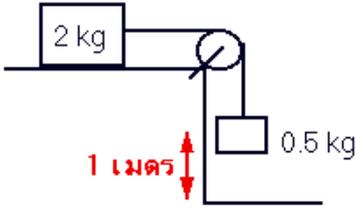
ภาคผนวก

- ก. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบเรื่องการเคลื่อนที่ในแนวราบตามกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน กับ
มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้อง
- ข. แบบทดสอบวัดมโนทัศน์ทางการเคลื่อนที่ในแนวราบ
- ค. แบบสอบถามความพึงพอใจ
- ง. ตารางผลการวิเคราะห์
- จ. แผนการสอน
- ฉ. ภาพประกอบงานวิจัย

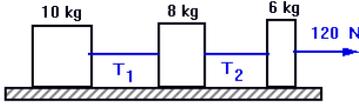
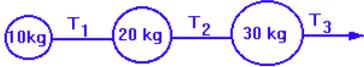
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบเรื่องการเคลื่อนที่ในแนวราบตามกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน กับมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เชี่ยวชาญทางฟิสิกส์

มโนทัศน์	แบบทดสอบ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. มโนทัศน์เกี่ยวกับแรงที่กระทำกับวัตถุ	1. เมื่อใส่มวล m ลงในชอเกี่ยวโลหะ ขณะมวล M เคลื่อนที่มีแรงลัพธ์กระทำต่อมวล M หรือไม่ อย่างไร ก. ไม่มีแรงลัพธ์กระทำกับวัตถุในแนวราบ ข. มีและเป็นแรงลัพธ์ที่กระทำกับวัตถุตามแนวราบ ค. มีแรงกระทำกับวัตถุแต่ไม่ใช่แรงลัพธ์ ง. ไม่แน่ใจ 2. แรง (F) ที่กระทำกับวัตถุมวล M ในแนวราบสัมพันธ์กับมวล m ที่ไปแขวนอย่างไร ก. m มากขึ้น F ลดลง ข. m มากขึ้น F เท่าเดิม ค. m มากขึ้น F มากขึ้น ง. ไม่สามารถเดาเหตุการณ์				

	3. แรงที่กระทำกับวัตถุมวล M คือแรงอะไรและมีค่าเท่าไร ก. แรงโน้มถ่วง มีค่าเท่ากับ Mg ข. แรงโน้มถ่วง มีค่าเท่ากับ (M+m)g ค.แรงตึงเชือก มีค่าเท่ากับ Mg ง. แรงตึงเชือก มีค่าเท่ากับ mg 4. แรง 2 แรง ขนาด 15 นิวตัน และ 20 นิวตัน จะมีแรงลัพธ์ ขนาดน้อยที่สุดกี่นิวตัน ก. 0 ข. 5 ค. 10 ง. 15 5. จากข้อที่ผ่านมา แรงลัพธ์มี ขนาดมากที่สุดกี่นิวตัน ก. 20 ข. 25 ค. 30 ง. 35				
2. มโนทัศน์เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงลัพธ์กับ ความเร่ง	6.เมื่อมวลของวัตถุ M มีค่าคงที่ ให้แรงลัพธ์ ในแนวราบกระทำ ต่อวัตถุมีค่ามากขึ้นผลที่เกิดขึ้น จะเป็นอย่างไร ก. วัตถุเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว เท่าเดิม ข. วัตถุเคลื่อนที่ช้าลง ค. วัตถุเคลื่อนที่เร็วขึ้น				

	ง. ไม่สามารถคาดเดาได้ 7. ถ้าวาดกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง ความเร่ง กับขนาดของแรง F จะมีลักษณะอย่างไร 8. เมื่อเพิ่มมวล (m) ที่เกี่ยวกับตะขอทีละจำนวนเท่าตัว ได้แก่ $m, 2m, 3m$ เป็นต้น โดยระยะทางในการเคลื่อนที่เท่าเดิม เวลาที่วัตถุมวล M ใช้ในการเคลื่อนที่บนโต๊ะที่ระยะทางเท่าๆกันจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร ก. ลดลง เป็น $t, t/2, t/3$ ข. ลดลง เป็น $t, t-2, t-3$ ค. ลดลงเป็น $t, \sqrt{2}, \sqrt{3}$ ง. ลดลงแต่ไม่เป็นไปตามความสัมพันธ์ แบบข้อ ก-ค 9. จากรูป m_1, m_2 มวล 2 kg และ 0.5 kg อยู่บนพื้นเกลี้ยง ระบบจะเคลื่อนที่ด้วยความเร่งเท่าใด				

	ก. 1 m/s^2 ข. 2 m/s^2 ค. 3 m/s^2 ง. 4 m/s^2 10. จากข้อ 9. เชือกจะมีแรงดึงเชือกเท่าใด ก. 1 N ข. 2 N ค. 3 N ง. 4 N				
3. มโนทัศน์เกี่ยวกับมวลที่แรงลัพธ์กระทำสัมพันธ์กับแรงลัพธ์	11. เมื่อแรงลัพธ์ที่กระทำกับมวล M มีค่าคงที่ แต่เพิ่มมวล M ของวัตถุ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ก. วัตถุเคลื่อนที่ได้ช้าลง ข. วัตถุเคลื่อนที่ได้เหมือนเดิม ค. วัตถุเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น ง. ไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ 12. ถ้าวัตถุมวล M มีค่ามากขึ้น แต่มวลใน ตะขอเกี่ยวให้คงที่ วัตถุจะเคลื่อนที่อย่างไร ก. วัตถุเคลื่อนที่ได้ช้าลง ข. วัตถุเคลื่อนที่ได้เหมือนเดิม ค. วัตถุเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น ง. ไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ 13. กราฟความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลับของมวล M ($1/M$) กับ				

	ขนาดความเร่ง จะเป็นอย่างไร 14. จากรูป มวลขนาด 10 , 8 และ 6 กิโลกรัม วางบนพื้นที่ไม่มีความเสียด ออกแรงขนาด 120 นิวตัน ลากมวลทั้ง สามไป จงหาว่าขนาดของแรงดึงในเส้น เชือก T_1 และ T_2 มีค่ากี่นิวตัน ก. $T_1 = T_2 = 60$ ข. $T_1 = T_2 = 120$ ค. $T_1 = 50 , T_2 = 90$ ง. $T_1 = 90 , T_2 = 50$ 15. มวล 3 ชั้ น วางอยู่บนพื้นที่ไม่มีความเสียดทาน และถูกดึงด้วยแรง $T_3 = 30 \text{ N}$ อยากทราบว่า T_2 / T_1 มีค่า ก. 1 ข. 2 ค. 3 ง. 4				

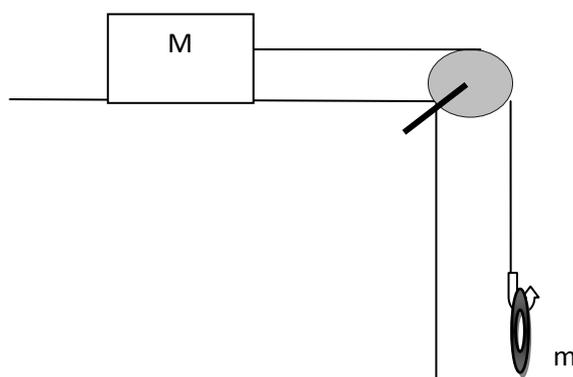
ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....

แบบทดสอบการทดลองเรื่องการเคลื่อนที่ในแนวราบ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาพิจารณารูปแสดงการเคลื่อนที่ของวัตถุมวล M ที่เคลื่อนที่บนโต๊ะราบที่ไม่มีแรงเสียดทาน ผูกเชือกคล้องผ่านรอกเกลี้ยง และมีตะขอกีวสำหรับเกี่ยวโลหะมวล m

รูปแสดงการทดลองการเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวราบ

แบบทดสอบตอบข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. เมื่อใส่มวล m ลงในขอกีวโลหะ ขณะมวล M เคลื่อนที่ มีแรงลัพธ์กระทำต่อมวล M หรือไม่อย่างไร

- ก. ไม่มีแรงลัพธ์กระทำกับวัตถุในแนวราบ
- ข. มีและเป็นแรงลัพธ์ที่กระทำกับวัตถุตามแนวราบ
- ค. มีแรงกระทำกับวัตถุแต่ไม่ใช่แรงลัพธ์
- ง. ไม่แน่ใจ

2. แรง (F) ที่กระทำกับวัตถุมวล M ในแนวราบสัมพันธ์กับมวล m ที่ไปแขวนอย่างไร

- ก. m มากขึ้น F ลดลง
- ข. m มากขึ้น F เท่าเดิม

ภาคผนวก ข

ค. m มากขึ้น F มากขึ้น

ง. ไม่สามารถเดาเหตุการณ์

3. แรงที่กระทำกับวัตถุมวล M คือแรงอะไรและมีค่าเท่าไร

ก. แรงโน้มถ่วง มีค่าเท่ากับ Mg

ข. แรงโน้มถ่วง มีค่าเท่ากับ $(M+m)g$

ค. แรงตึงเชือก มีค่าเท่ากับ Mg

ง. แรงตึงเชือก มีค่าเท่ากับ mg

4. แรง 2 แรง ขนาด 15 นิวตัน และ 20 นิวตัน จะมีแรงลัพธ์ขนาดน้อยที่สุดกี่นิวตัน

ก. 0

ข. 5

ค. 10

ง. 15

5. จากข้อที่ผ่านมา แรงลัพธ์มีขนาดมากที่สุดกี่นิวตัน

ก. 20

ข. 25

ค. 30

ง. 35

6. เมื่อมวลของวัตถุ M มีค่าคงที่ ให้แรงลัพธ์ ในแนวราบกระทำต่อวัตถุมีค่ามากขึ้นผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร

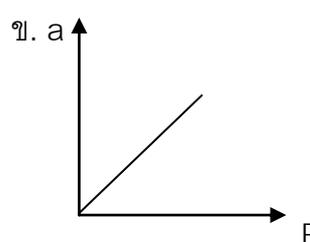
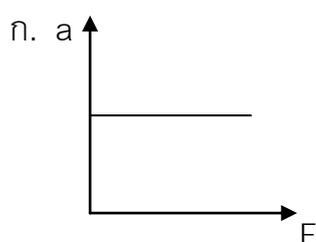
ก. เคลื่อนที่ด้วยความเร็วเท่าเดิม

ข. เคลื่อนที่ช้าลง

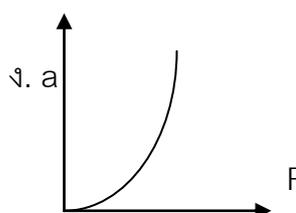
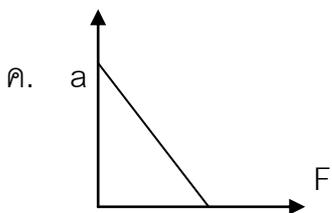
ค. เคลื่อนที่เร็วขึ้น

ง. ไม่สามารถคาดเดาได้

7. ถ้าวาดกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง ความเร่ง กับขนาดของแรง F ที่ดึงวัตถุมวล M จะมีลักษณะอย่างไร

ภาคผนวก ข

8. เมื่อเพิ่มมวล (m) ที่เกี่ยวกับตะขงที่ละจำนวนเท่าตัว ได้แก่ m , $2m$ $3m$ เป็นต้น เวลาที่วัตถุ มวล M ใช้ในการเคลื่อนที่บนโต๊ะที่ระยะทางเท่าๆกันจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร

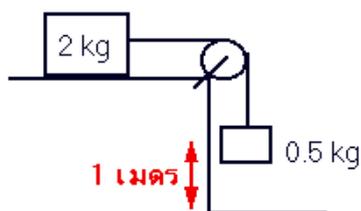
ก. ลดลง เป็น t , $t/2$, $t/3$

ข. ลดลง เป็น t , $t-2$, $t-3$

ค. ลดลงเป็น t , $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$

ง. ลดลงแต่ไม่เป็นไปตามความสัมพันธ์ แบบข้อ ก-ค

9. จากรูป m_1 , m_2 มวล 2 kg และ 0.5 kg อยู่บนพื้นเกลี้ยง ระบบจะเคลื่อนที่ด้วยความเร่งเท่าใด

ก. 1 m/s^2

ข. 2 m/s^2

ค. 3 m/s^2

ง. 4 m/s^2

10. จากข้อ 9. เชือกจะมีแรงดึงเชือกเท่าใด

ก. 1 N

ข. 2 N

ค. 3 N

ง. 4 N

11. เมื่อแรงลัพธ์ที่กระทำกับมวล M มีค่าคงที่ แต่เพิ่มมวล M ของวัตถุ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

ก. วัตถุเคลื่อนที่ได้ช้าลง

ข. วัตถุเคลื่อนที่ได้เหมือนเดิม

ค. วัตถุเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น

ง. ไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์

12. ถ้าวัตถุมวล M มีค่ามากขึ้น แต่มวลใน ตะขงเกี่ยวให้คงที่ วัตถุจะเคลื่อนที่อย่างไร

ภาคผนวก ข

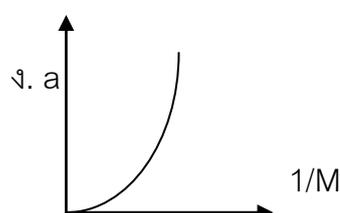
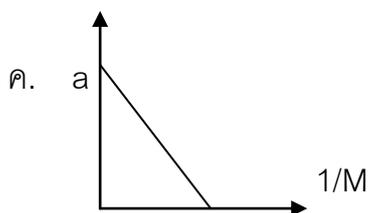
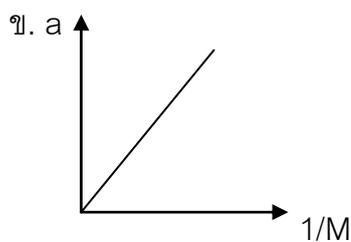
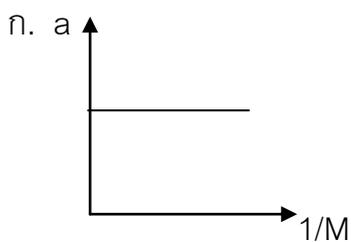
ก. วัตถุเคลื่อนที่ได้ช้าลง

ข. วัตถุเคลื่อนที่ได้เหมือนเดิม

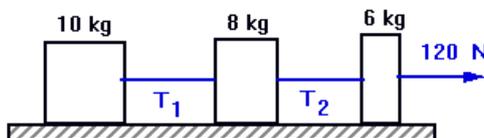
ค. วัตถุเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น

ง. ไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์

13. กราฟความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลับของมวล M ($1/M$) กับขนาดความเร่ง จะเป็นอย่างไร

14. จากรูป มวลขนาด 10 , 8 และ 6 กิโลกรัม วางบนพื้นที่ไม่มีความเสียด ออกแรงขนาด 120 นิวตัน ลากมวลทั้ง สามไป จงหาว่าขนาดของแรงดึงในเส้น เชือก T_1 และ T_2 มีค่ากี่นิวตัน

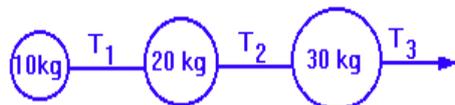
ก. $T_1 = T_2 = 60$

ข. $T_1 = T_2 = 120$

ค. $T_1 = 50 , T_2 = 90$

ง. $T_1 = 90 , T_2 = 50$

15. มวล 3 ชิ้น วางอยู่บนพื้นที่ไม่มีความเสียด ทาน และถูกดึงด้วยแรง $T_3 = 30$ N อยาก ทราบ ว่า T_2 / T_1 มีค่า

ก. 1

ข. 2

ค. 3

ง. 4

ภาคผนวก ข

แบบสรุปรายงานความก้าวหน้า
สัญญาเลขที่030...../ ...2556.....

1. รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานวิจัย/ โครงการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย:อิทธิพลของสื่อการสอนแบบ Cyber Lab ที่มีผลต่อมโนทัศน์ที่เปลี่ยนไปของการเรียนรู้จากการใช้เครื่องมือปฏิบัติการทางฟิสิกส์: กรณีศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน คณะ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย: ผศ. ดร. อมรา อิทธิพงษ์

คณะ/ หน่วยงานที่สังกัด: ...วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....

กลุ่ม/ ประเภทงานวิจัย:การวิจัยเชิงทดลอง

วันที่ลงนามในสัญญา (เดือน/ ปี)18 ตุลาคม 2556..... ถึง (เดือน/ ปี)

2. รายละเอียดเกี่ยวกับผลงาน/ ความก้าวหน้าของการวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพทางการศึกษาของ Cyber lab ที่ใช้โปรแกรมภาพเคลื่อนไหว (simulation programme)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของมโนทัศน์ที่เปลี่ยนไปของนักศึกษาระหว่างการเรียนปฏิบัติการฟิสิกส์จากการเรียนจากเครื่องมือจริงกับการเรียนจาก Cyber lab
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ Cyber Lab ที่มีผลต่อการเรียนรู้ ในวิชาปฏิบัติการฟิสิกส์

2.2 ตารางเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยที่ได้เสนอไว้ตลอดโครงการวิจัย กับสภาพการดำเนินการจริง โดยระบุขั้นตอนหรือกิจกรรมตามลำดับ พร้อมทั้งแนบหลักฐานการดำเนินงาน

*กิจกรรม/ ขั้นตอน การดำเนินงานตามแผน	กิจกรรม/ ขั้นตอน การดำเนินงานที่ได้ปฏิบัติจริง	สภาพการดำเนินงาน			**หลักฐานประกอบ การดำเนินงาน (ระบุ)
		ดำเนินการ เสร็จแล้ว	ระหว่าง ดำเนินการ	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	
ศึกษาสภาพและปัญหา	ศึกษา/ค้นคว้า	/			ไฟล์แนบ1 (บทที่ 1, บทที่ 2)
ได้โปรแกรมภาพเคลื่อนไหว เรื่องการเคลื่อนที่ในแนวราบ	ศึกษา/ค้นคว้า	/			โปรแกรมการทดลอง
สร้างแบบทดสอบมโนทัศน์ ทางฟิสิกส์	ศึกษา/ค้นคว้า	/			ไฟล์แนบ 3 (แบบทดสอบวิจัย)
สร้างworksheet การทดลอง	ศึกษา/ค้นคว้า	/			ไฟล์แนบ 4 (แผนการสอน)
วิเคราะห์หาค่า IOC	ศึกษา/ค้นคว้า		/		ไฟล์แนบ 5

	ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน				(IOC)
สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ	ศึกษา/ค้นคว้า	/			ไฟล์แนบ 6 (ความพึงพอใจ)

* หมายถึง งานที่จะดำเนินการในช่วงเวลาดังกล่าว ตามที่ระบุไว้ในแผน

** ให้แนบหลักฐานการดำเนินงานดังที่ระบุ

2.3 ระบุรายละเอียดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.4 งานตามแผนงานวิจัย/ โครงการวิจัยที่จะดำเนินการต่อไป

1. ทดลองและบันทึกข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูล
3. ทำรายงานฉบับสมบูรณ์

2.5 คำชี้แจงเกี่ยวกับปัญหา/ อุปสรรค และวิธีการแก้ไข (ถ้ามี)

.....การทดลองต้องล่าช้ากว่าที่กำหนดในแผนเนื่องจาก มี การเปลี่ยนแปลงเวลาเปิดเทอมจากเดิมเดือนมิถุนายน เป็น สิงหาคม 2556

(ลงชื่อ)

(ผศ.ดร. อมรา อธิพิงษ์)

หัวหน้าโครงการวิจัย

วันที่ ...29..... เดือนมีนาคม..... พ.ศ. .2556.

ผลการประเมินรายงานความก้าวหน้าของแผนงานวิจัย / โครงการวิจัย

สรุปความเห็นของการประเมิน

- สมควรอนุมัติให้เบิกจ่ายงบประมาณงวดที่ 2 ได้
- ยังไม่อนุมัติให้เบิกจ่ายงบประมาณงวดที่ 2 (ระบุเหตุผล)
-
-
-
-
-
-
-

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่ เดือน พ.ศ.

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้
โปรแกรมการทดลองเรื่อง “การเคลื่อนที่ในแนวราบตามกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน”

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้โปรแกรมเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมหลังจากที่ท่านทดลองใช้งานแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

เพศ ชาย หญิง

อายุ ปี

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ด้านรูปแบบโปรแกรม					
ความเหมาะสมของตัวอักษร					
(1) ขนาดของตัวอักษร					
(2) รูปแบบของตัวอักษร					
(3) สีของตัวอักษร					
(4) ความสามารถในการอ่าน					
(5) ตัวสะกด					
(6) การสร้างจุดเด่นให้กับข้อความ					
ความเหมาะสมของภาพเคลื่อนไหว					
(1) เทคนิคการทำ Animation					
(2) รูปแบบการนำเสนอ					
(3) ความน่าสนใจของภาพเคลื่อนไหว					
(4) ความเหมาะสมและความสอดคล้องของภาพที่มีต่อเนื้อหา					

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านรูปแบบการใช้งาน					
(1) ความเร็วในการทำงานของโปรแกรม					
(2) ความสะดวกในการใช้คำสั่งต่าง ๆ ในส่วนของผู้ใช้					
(3) ความง่ายต่อการรับรู้					
(4) โปรแกรมมีความสมบูรณ์และต่อเนื่อง					
(5) สามารถนำความรู้ที่ได้จากโปรแกรมไปใช้งาน ได้จริง					
3. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์					
(1) ผู้ใช้สามารถโต้ตอบกับโปรแกรม					
(2) การควบคุมโปรแกรมทำให้ง่ายและสะดวก					
(3) การเชื่อมโยงแต่ละเมนู					
(4) การให้ผลย้อนกลับ					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอน Physics Cyber Lab

เรื่อง การเคลื่อนที่ในแนวราบ
ตาม กฎข้อที่ 2 ของนิวตัน

แผนการสอน Physics Cyber Lab

เรื่อง การเคลื่อนที่ในแนวราบ
ตามกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน

วิชาปฏิบัติการฟิสิกส์
พื้นฐาน เวลา 3 ชั่วโมง

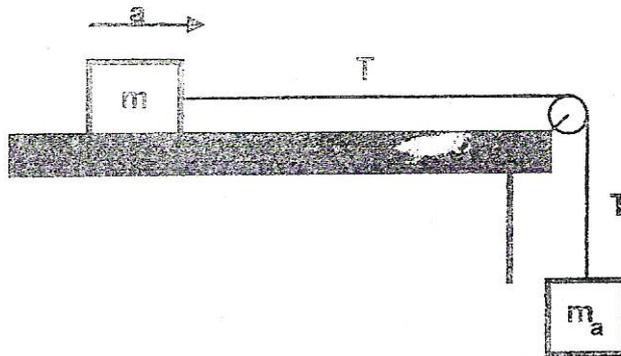
สาระสำคัญ

ทฤษฎี

จากกฎการเคลื่อนที่ข้อที่ 2 ของนิวตันที่กล่าวว่า แรงลัพธ์ F ที่กระทำกับวัตถุมวล m ทำให้วัตถุเคลื่อนที่ด้วยความเร่ง a สามารถเขียนความสัมพันธ์กับสมการได้ดังนี้

$$F = ma$$

ถ้าพิจารณาตามรูปที่ 1

รูปที่ 1

ถ้าคิดว่าเส้นเชือกและรอกมีมวลน้อย แรงที่เชือกกระทำกับมวล m จะเท่ากับแรงที่เชือกกระทำกับมวล m_a ซึ่งเราเรียกแรงที่เชือกกระทำนี้ว่า แรงดึงเชือก T ถ้าความเสียดทานระหว่างมวล m กับพื้นผิวมีค่าน้อยแล้วแรงลัพธ์ที่กระทำกับมวล m คือ $T = ma$ สำหรับมวล m_a (คือน้ำหนักถ่วงสถิตยและขอแขวน) ซึ่งเคลื่อนที่ลงข้างล่างด้วยความเร่ง g เมื่อใช้กฎข้อที่สองของนิวตันแล้วจะได้แรงลัพธ์ ที่กระทำกับมวล m_a คือ

$$m_a g = [m + m_a] a$$

จากสมการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะได้

$$a = \left[\frac{m}{m + m_a} \right] g$$

m คือมวลของรถทดลอง รวมกับแผ่นฟิกเกตเพนซ์

m_a คือมวลของขอแขวนและน้ำหนักสลิตเวท

a คือ ความเร่งของการเคลื่อนที่ในแนวราบที่ต้องการหา

g คือ แรงโน้มถ่วงของโลก มีค่าประมาณ 9.81

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อศึกษากฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน ข้อที่ 2
2. เพื่อศึกษาการหาค่า g

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อ ซีดีรอม Physics Cyber Lab เรื่องการเคลื่อนที่ในแนวราบ
2. คอมพิวเตอร์
3. ใบบันทึกผลการทดลอง

ใบบันทึกผลการทดลอง

เรื่อง การเคลื่อนที่ในแนวราบตามกฎข้อ 2 ของนิวตัน

หัวข้อที่ศึกษา

การเคลื่อนที่ของวัตถุตามกฎข้อที่ 2 ของนิวตัน

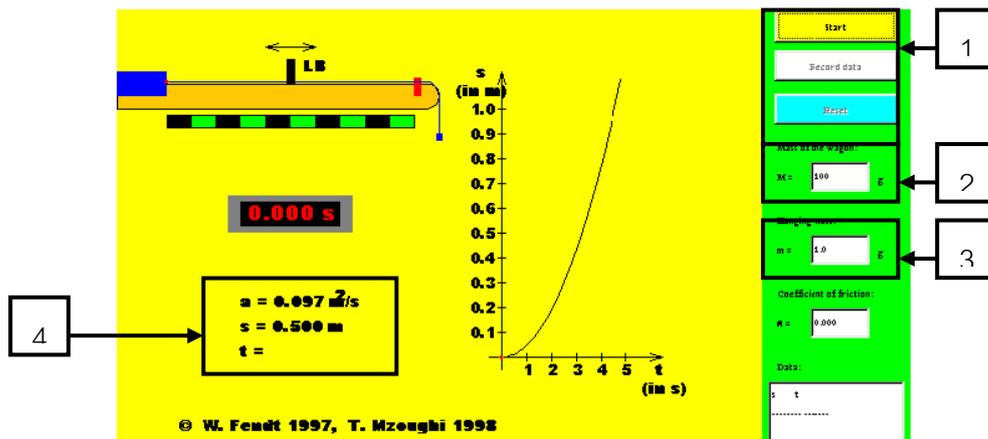
จุดประสงค์ เพื่อศึกษากฎการเคลื่อนที่ของวัตถุข้อที่ 2 ของนิวตัน

การทดลอง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับความเร่ง

จุดประสงค์ย่อย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงที่มากกระทำต่อวัตถุกับความเร่งของวัตถุที่เป็นผลมาจากแรงนั้นเมื่อมวลของวัตถุที่พิจารณามีค่าคงตัว

ศึกษาวิธีการใช้งานของโปรแกรม Newton's Second Law Experiment

ศึกษาโปรแกรม Newton's Second Law Experiment จากเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมจะแสดงดังรูป

- กลุ่ม 1 ปุ่มเริ่ม (Start) ให้โปรแกรมทำงาน
 ปุ่มบันทึกข้อมูล (Record data)
 ปุ่มตั้งค่าใหม่ (Reset)
- กลุ่ม 2 M ... mass of the car (มวลของรถทดลอง)
- กลุ่ม 3 m ... hanging mass (มวลที่แขวน)
- กลุ่ม 4 ส่วนแสดงผลการทดลองที่บอกค่า
 ความเร่ง (a ... acceleration)
 ระยะทาง (s ... distance) และ
 เวลา (t ... time) ที่วัตถุมวล M เคลื่อนที่ได้จากโปรแกรม

ตอนที่ 1

วิธีทำ กิจกรรมการทดลอง

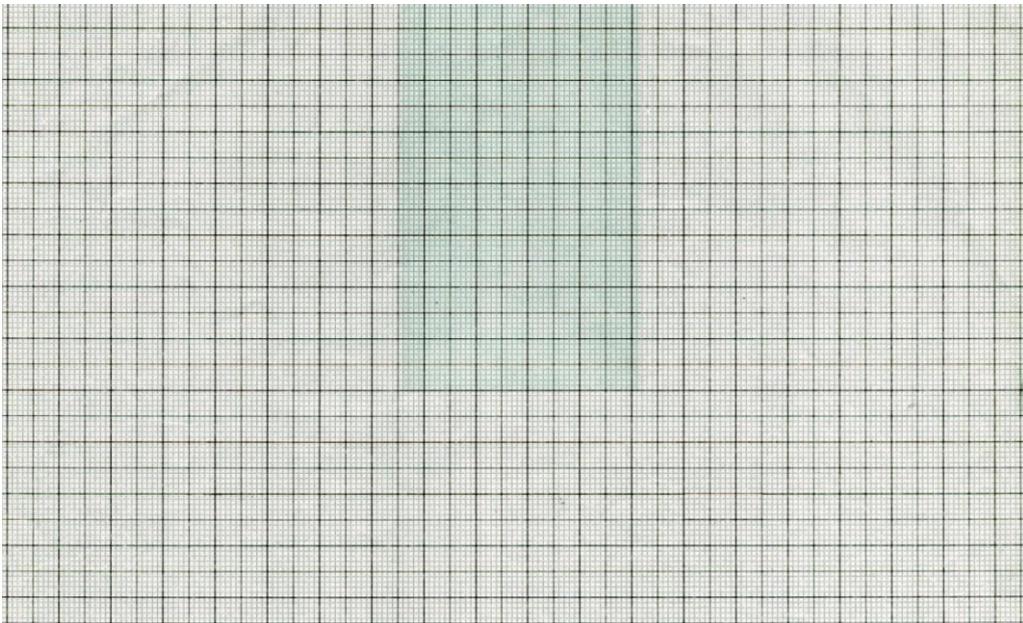
1. จากโปรแกรม Newton's Second Law Experiment จากเครื่องคอมพิวเตอร์
2. ดูค่าที่ $M = 100 \text{ g}$ และ $m = 10 \text{ g}$ แล้วให้กดปุ่ม Start ให้โปรแกรมดำเนินการจนจบ ให้อ่านค่า ความเร่ง(a) ระยะทาง (s) และ เวลา (t) บันทึกค่าที่ได้ลงในตาราง
3. กดปุ่ม Reset (เพื่อทำการตั้งค่าใหม่) แล้วให้ เปลี่ยนค่า ใน m ให้เป็น 20 g และคงค่า $M = 100 \text{ g}$ ไว้ แล้วกดปุ่ม Start ให้โปรแกรมดำเนินการจนจบ จากนั้นอ่านค่า ความเร่ง(a) ระยะทาง (s) และเวลา (t) บันทึกค่าที่ได้ลงในตาราง
4. ทำเช่นเดียวกับข้อ 2 แต่เปลี่ยนค่า m ให้เป็น 30, 40, 50 และ 60 g ตามลำดับ บันทึกผล
5. วิเคราะห์หาค่าความเร่ง แล้วเขียนกราฟระหว่าง แรงที่ดึงมวล M (F)กับ ขนาดความเร่ง (a) ของมวล M โดยให้ F เป็นแกนนอนและความเร่ง (a) เป็นแกนตั้ง

บันทึกข้อมูลตาราง

มวล (m) g	แรงที่กระทำกับ มวล M ($F = mg$) N	ระยะทาง (s) m	เวลา (t) s	ความเร่ง (a) m/s^2
10		0.5		
20		0.5		
30		0.5		
40		0.5		
50		0.5		
60		0.5		

* จากโปรแกรม ให้ค่า g ... gravitational acceleration (ความเร่งเนื่องจากแรงดึงดูดระหว่างมวล m กับโลก) = 9.81 m/s^2

กราฟแรงที่ดึงมวล M (F) กับ ขนาดความเร่ง (a) ของมวล M โดยให้ F เป็นแกนนอนและ ความเร่ง (a) เป็นแกนตั้ง

ตอนที่ 2

การทดลอง ความสัมพันธ์ระหว่างมวลกับความเร่ง

จุดประสงค์ย่อย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมวลของวัตถุ (M) กับความเร่ง (a) ของวัตถุที่เป็นผลมาจากแรงนั้นเมื่อแรงที่กระทำวัตถุที่พิจารณามีค่าคงตัว

วิธีทำ กิจกรรมการทดลอง

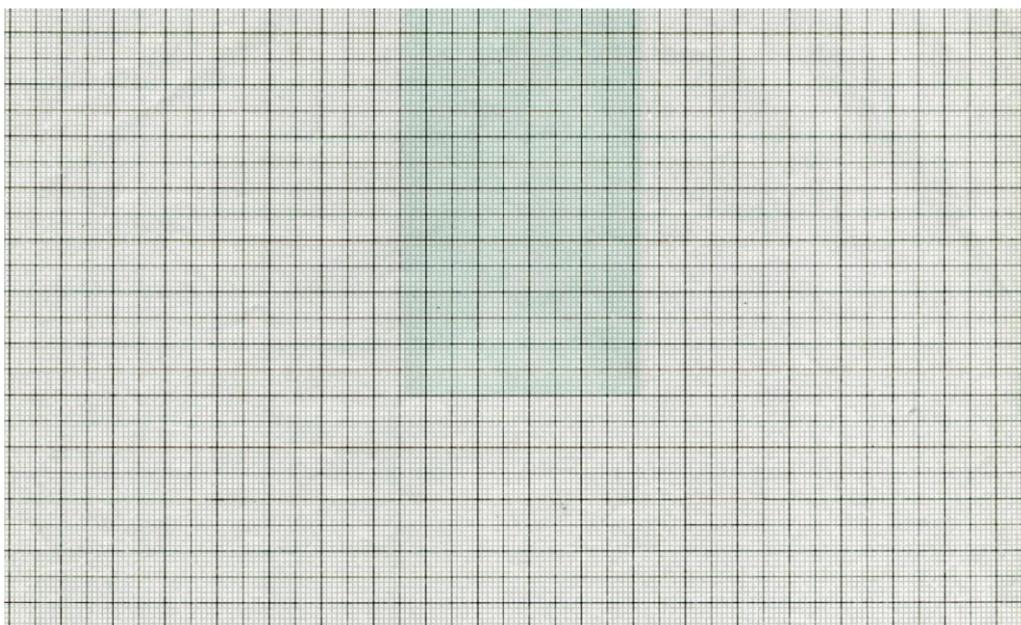
1. จากโปรแกรม Newton's Second Law Experiment จากเครื่องคอมพิวเตอร์ (เช่นเดียวกับกิจกรรมการทดลองตอนที่ 1)
2. ให้ดูค่าที่ $M = 10$ g และ $m = 1$ g แล้วกดปุ่ม Start ให้โปรแกรมดำเนินการจนจบ อ่านค่า ความเร่ง(a) ระยะทาง (s) และเวลา (t) บันทึกค่าที่ได้ลงในตาราง
3. กดปุ่ม Reset (เพื่อทำการตั้งค่าใหม่) แล้วเปลี่ยนค่า ใน M ให้เป็น 20 g และคงค่า $m = 1$ g ไว้ แล้วกดปุ่ม Start ให้โปรแกรมดำเนินการจนจบ จากนั้นอ่านค่า ความเร่ง(a) ระยะทาง (s) และเวลา (t) บันทึกค่าที่ได้ลงในตาราง
4. ทำเช่นเดียวกับข้อ 2 แต่เปลี่ยนค่า M ให้เป็น 30, 40, 50 และ 60 g ตามลำดับ บันทึกผล

5. วิเคราะห์ค่าความเร่ง แล้วเขียนกราฟระหว่าง ส่วนกลับของมวลทดลอง M ($1/M$) กับ ขนาดความเร่ง a ของมวลทดลองที่เคลื่อนที่โดยให้ $1/M$ อยู่บนแกนนอน และ a อยู่บนแกนยืน

บันทึกข้อมูลตาราง

มวล $M(M)$ g	ค่า $1/M$	แรงที่กระทำกับ มวล M ($F = mg$) N	ระยะทาง (s) m	เวลา (t) s	ความเร่ง (a) m/s^2
10			0.5		
20			0.5		
30			0.5		
40			0.5		
50			0.5		
60			0.5		

กราฟ ส่วนกลับของมวล M ($1/M$) กับ ขนาดความเร่ง (a) ของมวล M โดยให้ ค่า $1/M$ เป็นแกนนอนและ ขนาดของความเร่ง (a) เป็นแกนตั้ง

ตอนที่ 3

จุดประสงค์ย่อย เพื่อศึกษาการหาค่า g

วิธีทำ กิจกรรมการทดลอง

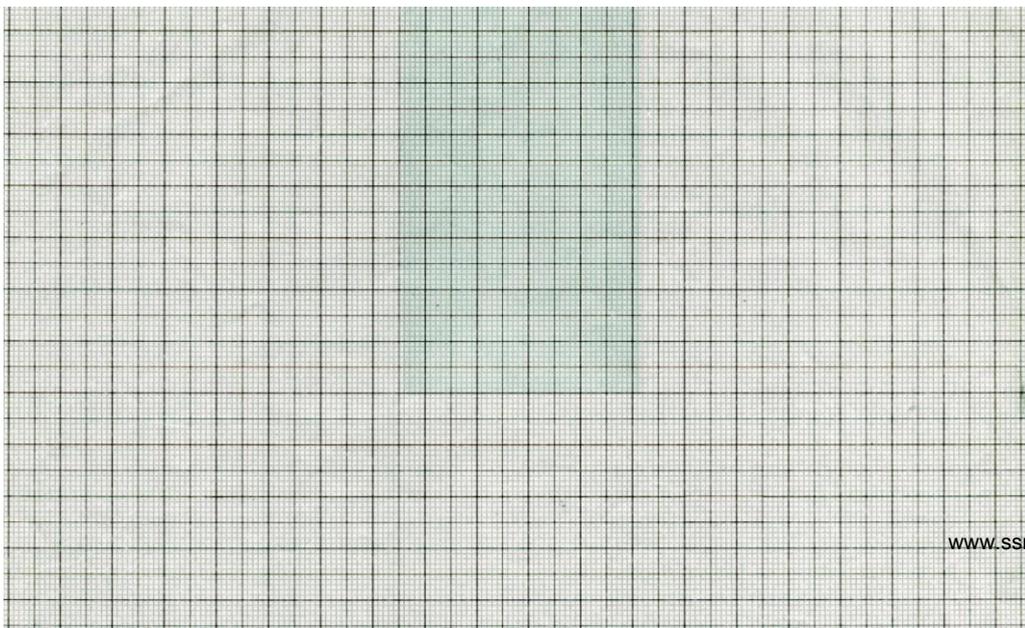
ให้ปรับแต่งตำแหน่งการวัด โดยใช้วัดเปลี่ยนตำแหน่งหัววัดแสง LB (Light Barrier) ซึ่งหัววัดนี้มีความถูกต้องแม่นยำ 5 มิลลิเมตร เมื่อการเคลื่อนที่สิ้นสุดลงจะปรากฏเวลาของการเคลื่อนที่ ซึ่งหน้าต่างแสดงนาฬิกามีความละเอียดของการวัด 1 มิลลิวินาที ให้กดปุ่มบันทึกข้อมูล ครั้งแรก หน้าต่างทางด้านล่างจะปรากฏค่า s กับ t ต่อไปให้เปลี่ยนค่า LB และบันทึกค่าถัดไป

ตารางบันทึกข้อมูล

กำหนดให้ สัมประสิทธิ์ความเสียดทาน = 0 มวล $M = 100$ กรัม มวล $m = 5$ กรัม

S(m)	t(s)	อัตราเร็วในช่วงเวลานั้น (เมตร/วินาที) $v = \frac{\Delta s}{\Delta t}$
0.2	$t_1 =$	$v_2 = 0.2 / (t_2 - t_1) =$
0.4	$t_2 =$	$v_3 = 0.2 / (t_3 - t_2) =$
0.6	$t_3 =$	$v_4 = 0.2 / (t_4 - t_3) =$
0.8	$t_4 =$	$v_5 = 0.2 / (t_5 - t_4) =$
1.0	$t_5 =$	$v_6 = 0.2 / (t_6 - t_5) =$

นำค่า v และ t ทั้ง 5 ชุด มาพล็อตกราฟ

จากกราฟจะได้ $x_1 = \dots\dots\dots$ $y_1 = \dots\dots\dots$

$x_2 = \dots\dots\dots$ $y_2 = \dots\dots\dots$

ความชัน = $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \dots\dots\dots$

จากสมการ $\Delta v = a\Delta t$ ซึ่งจะได้ความชันของกราฟ $t - v$ ออกมาเป็นค่า a นั่นเอง
ดังนั้น

ความเร่งของการเคลื่อนที่ $a = \dots\dots\dots$ เมตร / วินาที²

มวลของรถทดลอง $m = \dots\dots\dots$ กิโลกรัม

มวลของน้ำหนักถ่วงและขอแขวน $m_a = \dots\dots\dots$ กิโลกรัม

จาก
$$g = \left(\frac{m + m_a}{m_a} \right) a$$

แทนค่า...

ค่า g ที่หาได้จากการทดลองจะเท่ากับ.....
เมตร / วินาที²

แต่ค่า g จากทฤษฎีมีค่าเท่ากับ 9.81 เมตร / วินาที² ดังนั้นความคลาดเคลื่อนของการหาค่า g นี้เท่ากับ

ความคลาดเคลื่อน = $\frac{|g - 9.81|}{9.81} \times 100 = \dots\dots\dots$ %

สรุปผลการทดลอง

สรุปได้ว่าค่า g ที่หาได้จากการทดลองมีเท่าใด และมีความคลาดเคลื่อนจากทฤษฎีกี่เปอร์เซ็นต์

แบบฝึกหัดท้ายการทดลอง

ข้อ 1- 5 จงขีดเส้นใต้คำตอบที่ถูกต้องที่สุด 6 – 10 เติมคำ

1. เมื่อใส่มวล m ลงในขอเกี่ยวโลหะ ขณะมวล M เคลื่อนที่ มีแรงลัพธ์กระทำต่อมวล M ทดลองหรือไม่ (มี / ไม่มี)

2. กราฟระหว่างขนาดความเร่ง a กับขนาดของแรง F มีลักษณะอย่างไร

(เส้นตรงโดย a แปรผันตาม F / เส้นตรงโดย a แปรผกผันกับ F)

3. เมื่อมวลของวัตถุ (M) มีค่าคงตัว ให้แรงลัพธ์ (F) กระทำต่อวัตถุเพิ่มขึ้นมีค่าเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้น คือ a เปลี่ยนแปลงอย่างไร

(เท่าเดิม / ลดลง / เพิ่มขึ้น)

4. เมื่อแรงลัพธ์ (F) มีค่าคงตัว เมื่อเปลี่ยนมวล (M) ของวัตถุเพิ่มขึ้น ผลที่เกิดขึ้น คือ a เปลี่ยนแปลงอย่างไร

(เท่าเดิม / ลดลง / เพิ่มขึ้น)

5. จากกราฟการทดลอง แรงที่ดึงมวล M (F) กับ ขนาดความเร่ง (a) ของมวล M มีหน่วยความชันกราฟคืออะไร

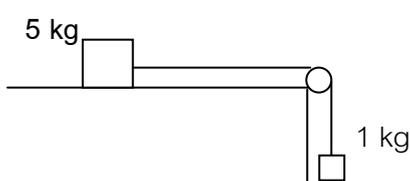
($kg, m/s, m/s^2$)

7. วัตถุมวล 10 kg ถูกแรง 100 N กระทำจะมีความเร่งเท่าไร (_____)

8. ถ้าจะให้มวล 10 kg เคลื่อนที่ด้วยความเร่ง 2 m/s^2 จะต้องใช้แรงเท่าใดมากที่สุด (_____)

9. วัตถุหนึ่ง เมื่อถูกแรงผลัก 100 N จะเคลื่อนที่ด้วยความเร่ง 2 m/s^2 จงหาขนาดของมวลนั้น (_____)

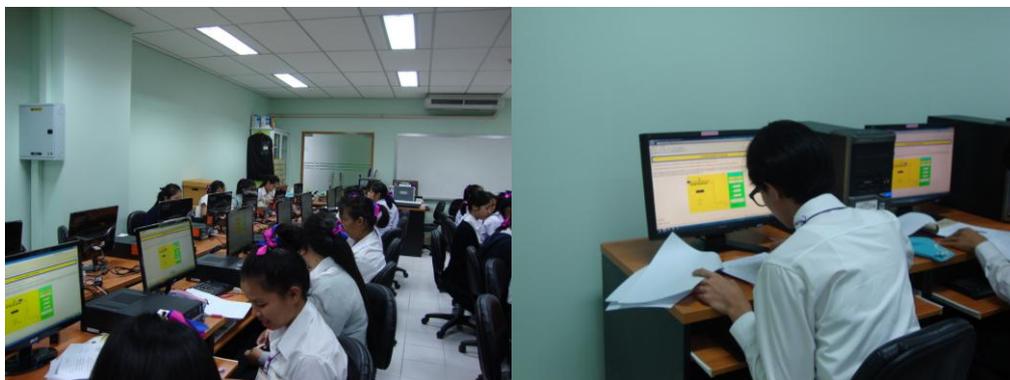
10.

จากรูป เมื่อปล่อยให้เคลื่อนที่ มวล 5 kg จะเคลื่อนที่ด้วยความเร่งเท่าไร (_____)

นักศึกษาทำแบบทดสอบมโนทัศน์ก่อนการเรียน

นักศึกษาปฏิบัติการทดลองจาก Cyber Lab

นักศึกษาทำแบบทดสอบมโนทัศน์หลังการเรียน